

Agrenda B5|27
ΕΙΔΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ
ΣΑΒΒΑΤΟ 31 ΜΑΪΟΥ & ΚΥΡΙΑΚΗ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 2025

ΔΑΚΟΚΤΟΝΙΑ

■ **ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΕΣ ΓΕΝΙΕΣ ΣΤΟ ΔΑΚΟ**

ΤΡΙΤΗ

ΤΕΤΑΡΤΗ

ΑΥΓΟΥΣΤΟ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟ

Ο δάκος θέλει πρώτα παρακολούθηση

Μεγαλώνει συνεχώς η γεωπονική φαρέτρα ενάντια στην οικονομική δράση του δάκου της ελιάς, ο οποίος μπορεί να κόψει κυριολεκτικά το δυναμικό ενός ελαιώνα ακόμα και στο μισό, αν δεν φροντίσει γι' αυτό έγκαιρα ο καλλιεργητής. Είτε με ειδικές δακοπαγίδες που επιδοτούνται μέσω των eco-schemes είτε με την κλασική μέθοδο ψεκασμού, οι δυνατότητες για τους παραγωγούς είναι πολλές. Οι καιρικές συνθήκες παίζουν σημαντικό ρόλο στην εξάπλωση του δάκου και φέτος, λόγω της δροσερής άνοιξης απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή.

CARNADINE®

Στοχευμένη Προστασία από Δάκο & Πυρηνοτρήτη

✓ Διασυστηματική Δράση
✓ Μεγάλη Διάρκεια

Carnadine® 20SL
Acetamiprid 20% B/ο, ΑΑΔΑ: 14661/31-05-2018

Το φυτοπροστατευτικό προϊόν να χρησιμοποιείται με ασφάλεια. Να διαβάσετε πάντα την ετικέτα και τις πληροφορίες σχετικά με το προϊόν πριν από τη χρήση, καθώς και τις προειδοποιητικές φράσεις και σύμβολα. Τηλ. Κέντρου Ανάπτυξης: 210 7793777

K&NE
EARTH MATTERS

Καθιέρωμε αξία
Δημιουργούμε φυτοπροστασία

K&N ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ ΑΒΕΕ

ΒΙ.ΠΕ.Θ ΣΙΝΔΟΣ Τ.Θ. 48, 570 22 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, Τηλ.: 2310 568656, Fax: 2310 798423 • E-mail: info@efthymiadis.gr
ΥΠΟΚ/ΜΑ ΑΘΗΝΩΝ: Το κλπ. οδού Ολυμπιακού Σκοπευτηρίου, Τ.Θ. 13, 190 03 Μαρκιόπουλο Αττικής
Τηλ.: 22990 63830, Fax: 22990 63346 • E-mail: infoathens@efthymiadis.gr

f K&N Efthymiadis

www.efthymiadis.gr

ΣΕ ΕΠΙΦΥΛΑΚΗ ΑΠΟ ΙΟΥΛΙΟ ΦΕΤΟΣ ΓΙΑ ΔΑΚΟ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕ ΜΕΤΡΟ

> Σε περίπτωση δροσερού Ιουνίου ο δάκος κερδίζει μια γενιά εις βάρος της σοδειάς

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΡΟΥΠΑ

Μόνιμος βραχνάς ανεξαρτήτως καιρικών συνθηκών για τους παραγωγούς ελιάς αποτελεί ο δάκος της ελιάς (*Bactrocera oleae*). Επιπλέον, τόσο τις επιτραπέζιες, όσο και τις ελαιοποιήσιμες ποικιλίες, ενώ πρόκειται για είδος μονοφάγο που τρέφεται με οικονομικές ποικιλίες, όσο και με αγριελιές.

Η ζημιά που δύναται να προκαλέσει είναι συντριπτική, αφού αν αφεθεί να δράσει ανεξέλεγκτα, μπορεί να ρίξει την παραγωγή έως και 60%, ενώ υποβαθμίζει σημαντικά και την ποιότητα του ελαιόλαδου/της επιτραπέζιας ελιάς. Στο ελαιόλαδο προκαλεί αύξηση της οξύτητας, της οξείδωσης και αλλοιώνει τα οργανοληπτικά χαρακτηριστικά. Το άριστο εύρος θερμοκρασιών ωστοκίας είναι 20-28 °C, ενώ σταματάει για θερμοκρασίες μικρότερες των 15 ή μεγαλύτερες των 33°C. Θερμοκρασίες κατά το καλοκαίρι άνω των 31°C και χαμηλή σχετική υγρασία (20-25%) προκαλούν μεγάλη θνησιμότητα στα αυγά, καθώς και στις νεαρές προνύμφες (ιδιαίτερα του 1ου και 2ου σταδίου). Ο δάκος, το χρόνο, ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες, ευνοϊκές ή μη, συμπληρώνει

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΟΡΙΑ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΔΑΚΟ

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

5-8

ακμαία ανά παγίδα
και πενήντημερο

ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ

< 31-2

βαθμούς Κελσίου

ΥΓΡΑΣΙΑ

< 30%

σχετική υγρασία

ΣΥΝΘΗΚΕΣ

ΒΡΟΧΗ

Δεν αναμένεται

συνθήκας 3-5 γενιές. Κάπως έτσι, εφόσον πάντα επιβεβαιωθούν τα κλιματικά μοντέλα και το καλοκαίρι είναι πιο δροσερό συγκριτικά με το 2023 και το 2024, ο δάκος ίσως αρχίσει να ταλαιπωρεί τους παραγωγούς νωρίτερα, μια γενιά πριν, από Ιούλιο μήνα (2η έως 4η γενιά). Στην Ελλάδα εδώ και πολλά χρόνια υλοποιείται πρόγραμμα δολωματικού ψεκασμού, το οποίο ωστόσο αφήνει πάντα... «νύγματα» τα οποία έρχεται και εκμεταλλεύεται το μονοφάγο έντομο, οδηγώντας σε σημαντική ζημιά τον ελαιοπαραγωγό. Γι' αυτό και πλέον οι γεωπόνοι συνιστούν επιπλέον δολωματικούς ψεκασμούς (μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις ανάγκης κάλυψης) ώστε να επιτευχθεί η μέγιστη

δυνατή προστασία.

Για την έναρξη του πρώτου ψεκασμού συνεκτιμώνται ορισμένοι παράμετροι:

■ το ύψος του δακοπληθυσμού (5-8 δάκοι ανά παγίδα και ανά πενήντημερο).

■ η σχέση μεταξύ θηλυκών και αρσενικών ατόμων (τα θηλυκά να υπερτερούν των αρσενικών).

■ το ποσοστό των θηλυκών.

■ η κατάσταση του ελαιοκάρπου (έναρξη πώσης-ξυλοποίησης πυρήνα, μέγεθος καρπού) και

■ οι κλιματολογικές συνθήκες (ύπαρξη ή όχι ευνοϊκών συνθηκών θερμοκρασίας και υγρασίας για την ανάπτυξη δάκου). Αν υπάρξει αύξηση του πληθυσμού στις δακοπαγίδες, ακολουθεί δεύτερος ψεκασμός. Στους δολωματικούς ψεκασμούς δεν ψεκάζεται όλη η

επιφάνεια του δένδρου αρκούν 200-300 γραμμάρια ψεκαστικού υγρού στο εσωτερικό της κόμης των δένδρων. Ανάλογα με το μέγεθος και την πυκνότητα των δένδρων ψεκάζεται και ανάλογος αριθμός. Εναλλακτικά μαζική παγίδευση του δάκου μπορεί να γίνει με τη χρήση δακοπαγίδων.

Εναλλακτικά υπάρχει και η μαζική παγίδευση

Οι πλέον αποτελεσματικές παγίδες είναι αυτές που περιέχουν προσελκυστική τροφή (θειική αμμωνία, πρωτεϊνούχες ουσίες) και προσελκυστικό υλικό φύλλου (φερομόνες για προσέλκυση περισσότερων αρσενικών). Με τις εν λόγω παγίδες, οι οποίες παραμένουν ενεργές για 6 μήνες περίπου, ελέγχεται ο δάκος και παράλληλα δεν επιβαρύνεται ο καρπός της ελιάς, το λάδι και το περιβάλλον με εντομοκτόνα και άλλα χημικά κατάλοιπα. Δακοπροστασία προσφέρει και η καολίνη, ένα αργιλόχο υλικό, το οποίο δρα απωθητικά στην εναπόθεση αυγών στον καρπό, σε αρχικά όμως στάδια. Όσο μεγαλώνει ο καρπός και η επιφάνεια του, η κάλυψη με καολίνη μειώνεται και αυξάνει ο κίνδυνος ο δάκος να αφήσει τα αυγά του.

Db100 Το κορυφαίο ελκυστικό

Κατάλληλο για
δολωματικό ψεκασμό
(μαζί με συμβατικό ή βιολογικό εντομοκτόνο)
και
μαζική παγίδευση
(χωρίς εντομοκτόνο)

Χρησιμοποιείται
κάθε χρόνο
από το Υπουργείο
στο πρόγραμμα
δακοκτονίας

evyp.gr

EVYP Crop
Biostimulation
Technologies

ΑΞΙΟΠΙΣΤΗ ΛΥΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ ΤΟ DACUS BAIT 100 ΑΠΟ ΤΗΝ EVYP

> **Συνδυάζει** φυτικά πρωτεϊνικά υδρολύματα και έχει αποδειχθεί ιδιαίτερα αποτελεσματικό

Το 84% της παγκόσμιας παραγωγής ελαιολάδου γίνεται περί την Μεσόγειο. Η Ισπανία είναι η πρώτη χώρα σε παραγωγή, με δεύτερη την Ελλάδα και τρίτη την Ιταλία. Παρά το γεγονός ότι η Ελλάδα είναι η μικρότερη από τις χώρες που ηγούνται της παγκόσμιας παραγωγής είναι η πρώτη σε κατανάλωση με 16 λίτρα ανά άτομο ετησίως. Πέρα όμως από την κατανάλωση η ελιά είναι ιδιαίτερα σημαντική για την Ελλάδα καθώς το 15% του καλλιεργούμενου εδάφους της είναι ελαιώνες, έναντι λιγότερο από 10% στην Ισπανία και την Ιταλία. Το ελαιόλαδο αποτελεί σημαντικό κομμάτι της ελληνικής οικονομίας καθώς καλύπτει το 11% της συνολικής εγχώριας αγροτικής παραγωγής σε όρους αξίας (έναντι 2% στην Ευρώπη), συνεισφέροντας το 0,3 του ΑΕΠ.

Όπως όλοι ξέρουμε ο δάκος είναι ο βασικότερος εχθρός της ελιάς. με ζημιές που μπορούν να οδηγήσουν σε απώλεια μέχρι και 60% της παραγωγής αν δεν αντιμετωπιστεί σωστά. Επηρεάζει την παραγωγή ποσοτικά και ποιοτικά. Πέρα από την επίδραση στα ποσοτικά χαρακτηριστικά της παραγωγής με αποτελέσματα όπως η πρόωρη καρπότητα, επιδράσεις υπάρχουν και στα ποιοτικά χαρακτηριστικά όπως η αύξηση της οξύτητας του ελαιολάδου, υποβαθμίζοντας αυτόματα την ποιότητα και την αξία του.

Η δακοκτονία αποτελεί κρίσιμο πυλώνα για την προστασία της ελαιοπαραγωγής στην Ελλάδα, ιδιαίτερα σε περιοχές με έντονη παρουσία της ελιάς, όπως η Κρήτη, η Πελοπόννησος και νησιά του Αιγαίου. Στις συμβατικές καλλιέργειες η αντιμετώπιση του δάκου στην Ελλάδα γίνεται συστηματικά με ετήσια προγράμματα δολωματικών ψεκασμών τα οποία οργανώνονται από το 1970 από το ΥΠΑΑΤ. Ο δολωματικός ψεκασμός έχει συμβάλει στην επίτευξη μέγιστης παραγωγής και άριστης ποιότητας, με χαμηλό κόστος και με υπολειμματικότητα κάτω από τα αυστηρότερα επιτρεπόμενα όρια.

Db100

Δυστυχώς τα τελευταία χρόνια έχει χαθεί η εμπιστοσύνη στο πρόγραμμα δακοκτονίας. Καθυστερήσεις στους ψεκασμούς λόγω γραφειοκρατίας ή ανεπαρκούς στελέχωσης, ανομοιομορφία εφαρμογής μεταξύ περιοχών με αποτέλεσμα άνισρα αποτελέσματα, αυθαίρετες αξιολογήσεις που το υποβαθμίζουν, κάποιοι εργολάβοι που δεν εφαρμόζουν ολοκληρωτικά τον ψεκασμό, κάποιοι που ψεκάζουν τον κορμό αντί του φυλλώματος και άλλα πολλά έχουν οδηγήσει τους ελαιοπαραγωγούς εκτός του προγράμματος και ακολουθώντας συμβουλές διαφόρων στην χρήση ψεκασμών κάλυψης. Οι ψεκασμοί κάλυψης όμως, εκτός από το αυξημένο κόστος του εντομοκτόνου και της εφαρμογής του, δημιουργούν μεγάλο θέμα με τα κατάλοιπα των εντομοκτόνων τα οποία περνούν σωρευτικά στα τελικά προϊόντα. Τα τελευταία χρόνια υπήρξαν επιστροφές παραγγελιών και απώλειες αγορών από διάφορες χώρες λόγω της υψηλής υπολειμματικότητας.

Η δακοκτονία στην Ελλάδα χρειάζεται εκσυγχρονισμό:

■ Χρήση νέων τεχνολογιών, όπως παγίδες με γεωεντοπισμό και αυτόματη συλλογή δεδομένων για την καλύτερη πρόβλεψη των πληθυσμών.

■ Ενίσχυση της συνεργασίας με ιδιώτες παραγωγούς και γεωπόνους για πιο ευέλικτη και στοχευμένη αντιμετώπιση.

EVYP Crop Biostimulation Technologies

■ Εναλλακτικές βιολογικές λύσεις, που μειώνουν τη χρήση χημικών και είναι φιλικές προς το περιβάλλον. Η βιολογική καλλιέργεια της ελιάς στην Ελλάδα καλύπτει περίπου το 34% των συνολικά καλλιεργούμενων βιολογικών εκτάσεων. Σε πολλές περιπτώσεις οι βιολογικοί καλλιεργητές επιλέγουν να εφαρμόσουν περιορισμένα μέτρα για την πρόληψη και καταπολέμηση του δάκου με άμεση επίδραση στην παραγωγή τους τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά, μειώνοντας την κερδοφορία τους, η οποία σχετίζεται άμεσα με την καταπολέμηση του δάκου.

Στην βιολογική καλλιέργεια η μέθοδος του δολωματικού ψεκασμού μπορεί μόνο να εφαρμοστεί με την χρήση εγκεκριμένων βιολογικών φυτοπροστατευτικών και εγκεκριμένου για χρήση στην βιολογική γεωργία εντομοελκυστικού. Η μαζική παγίδευση είναι ο πλέον εγκεκριμένος τρόπος της καταπολέμησης στην βιολογική και αυτός ο οποίος επιδοτείται μέσω των eco schemes. Δυστυχώς και σε αυτήν την περίπτωση η έλλειψη σωστού σχεδιασμού, η πρόχειρη εκτέλεση των επιδοτήσεων και η μηδενική ύπαρξη ελέγχων δεν βοήθησε στην σωστή χρήση αυτού του τόσο σωστού μέτρου.

Το κόστος για την αντιμετώπιση του δάκου στις βιολογικές καλλιέργειες μπορεί ανά περίπτωση να είναι αυξημένο, η αποδεδειγμένη όμως αύξηση της παραγωγής και της ποιότητας αποτελεί το αντιστάθμισμά του. Το προϊόν της EVYP, το ελκυστικό Dacus Bait 100 χρησιμοποιείται από την δεκαετία του 1970 από το Υπουργείο στο πρόγραμμα δολωματικών ψεκασμών. Είναι αποτέλεσμα πολλών ετών συνεχούς έρευνας και πειραματισμού από την ομάδα R & D της εταιρείας και εγκεκριμένων φορέων. Είναι εγκεκριμένο προϊόν

για χρήση στη βιολογική γεωργία σύμφωνα με τον ΚΑΝ. ΕΕ 848/2018 βοηθά στη μείωση του κόστους καταπολέμησης λόγω πολύ μικρότερης χρήσης εντομοκτόνων στο δολωματικό ψεκασμό και μηδενικής χρήσης τους στις παγίδες. Το Dacus Bait 100 είναι μια αξιόπιστη λύση στην πράξη. Συνδυάζει φυτικά πρωτεϊνικά υδρολύματα και έχει αποδειχθεί ιδιαίτερα αποτελεσματικό σε πειραματικές και εμπορικές εφαρμογές. Το Dacus Bait 100 είναι προϊόν φυτικής προέλευσης, μη τοξικό, φιλικό προς το περιβάλλον. Είναι απολύτως ακίνδυνο για τα δέντρα, τα φυτά, καθώς και για τους ανθρώπους, τα ζώα και τα ωφέλιμα έντομα.

Ορισμένα από τα πλεονεκτήματά του περιλαμβάνουν:

■ Στοχευμένη προσέλκυση του δάκου, περιορίζοντας τις επιδράσεις σε μη-στόχους.

■ Σταθερή απόδοση σε διαφορετικές κλιματολογικές συνθήκες, κάτι που είναι κρίσιμο για την Ελλάδα.

■ Ευκολία χρήσης και καλή ανάμειξη με συμβατά εντομοκτόνα.

Οι παραγωγοί που το χρησιμοποίησαν ανέφεραν σημαντική μείωση προσβολών και βελτίωση της ποιότητας του ελαιολάδου.

Το Dacus bait 100 έχει δοκιμαστεί με μεγάλη επιτυχία από το Ινστιτούτο Ελιάς και Υποτροπικών Φυτών Χανίων, από τη Γεωπονική Σχολή του Α.Π.Θ. και από ιδιωτικές εταιρείες στην Ισπανία και την Ιταλία. Η δακοκτονία είναι υπόθεση εθνικής σημασίας για την ελαιοπαραγωγή μας.

Χρειάζεται συνδυασμός παραδοσιακών και καινοτόμων μεθόδων για να διασφαλιστεί το μέλλον της ελιάς στην Ελλάδα. Προϊόντα όπως το Dacus Bait 100 μπορούν να αποτελέσουν μέρος αυτής της στρατηγικής, όταν χρησιμοποιούνται σωστά και σε συνδυασμό με ολοκληρωμένα προγράμματα παρακολούθησης και πρόληψης.

**Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΒΥΠ ΕΕ**

ECO-TRAP

Παγίδα για τον δάκο (*Bactrocera oleae*)
με την τεχνική προσέλκυσης και θανάτωσης

Η λύση σου στο δάκο

Ετοιμόχρηστο δόλωμα **deltamethrin**
0,0187% β/β με φερομόνη
και ελκυστικό τροφής

Σύμφωνα με τους κανονισμούς Καν. (Ε.Ε) 2018/848 και Καν. (Ε.Ε) 2021/1165 για την βιολογική γεωργία. Πιστοποίηση από την ΔΗΩ.

Αρ. Έγκρισης κυκλοφορίας: 1900/30-10-2008
ΠΡΟΟΡΙΖΕΤΑΙ ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΧΡΗΣΤΕΣ

Επιβλαβές σε περίπτωση κατάποσης.
Προκαλεί ερεθισμό του δέρματος.
Προκαλεί σοβαρό οφθαλμικό ερεθισμό.
Πολύ τοξικό για τους υδρόβιους οργανισμούς,
με μακροχρόνιες επιπτώσεις.

Τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα να χρησιμοποιούνται με ασφαλή τρόπο. Να διαβάσετε πάντα την ετικέτα και τις πληροφορίες σχετικά με το προϊόν πριν από τη χρήση.

VIORYL

Κάτοχος αδείας-παρασκευαστής: **ΒΙΟΡΥΛ Α.Ε.**
ΧΗΜΙΚΗ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ
28ο χλμ. ΕΘ. Οδ. Αθηνών-Λαμίας 19014 ΑΦΙΔΝΕΣ
Τηλ: 22950 45100 | info@viorylagro.gr | www.viorylagro.gr